

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	24 Mehefin 2014
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Y Cynghorydd Julian Thompson-Hill/Paul McGrady
Awdur yr Adroddiad:	Richard Weigh, Prif Gyfrifydd
Teitl:	Adroddiad Cyllid

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn rhoi manylion am gyllideb refeniw ac arbedion y Cyngor fel y cytunwyd arnynt ar gyfer 2014/15. Mae'r adroddiad hefyd yn rhoi diweddariad cryno o'r Cynllun Cyfalaf yn ogystal â'r Cyfrif Refeniw Tai a'r Cynllun Cyfalaf Tai.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Pwrpas yr adroddiad yw rhoi diweddariad ynglŷn â sefyllfa ariannol bresennol y cyngor a chadarnhau y cyllidebau gwasanaeth y cytunwyd arnynt ar gyfer 2014/15.

3. Beth yw'r argymhellion?

Bod yr Aelodau yn nodi'r cyllidebau a bennwyd ar gyfer 2014/15 a'r cynnydd yn erbyn y strategaeth y cytunwyd arnynt ar gyfer y gyllideb.

4. Manylion yr Adroddiad

Mae'r adroddiad yn rhoi crynodeb o gyllideb refeniw'r Cyngor ar gyfer 2014/15 y manylir yn ei chylch yn **(Atodiad 1)**. Cyllideb refeniw net y cyngor yw £188m (£192m yn 13/14). Ar yr adeg yma o'r flwyddyn nid oes unrhyw amrywiannau i adrodd yn eu cylch.

Mae **Atodiad 2** yr adroddiad yn dangos yr arbedion y cytunwyd arnynt am y flwyddyn. Cymerir y gellir cyflawni'r cyfan ond byddant yn cael eu hasesu'n barhaus trwy gydol y flwyddyn.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae rheolaeth effeithiol o gyllidebau refeniw a chyfalaf y cyngor a chyflawni'r strategaeth gyllidebol y cytunwyd arni yn sylfaen i weithgarwch ym mhob maes, gan gynnwys blaenoriaethau corfforaethol.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Ar yr adeg yma nid oes unrhyw amrywiannau i adrodd yn eu cylch. Mae sefyllfa derfynol 2013/14 yn cael ei hadrodd ger bron y cabinet heddiw ac yn mynd ger bron y cyngor llawn nesaf er mwyn cymeradwyo'n derfynol sut y mae'r balansau a'r cronfeydd wrth gefn wedi eu trin. Cyfanswm net y cyllidebau corfforaethol a gwasanaeth yw £124 miliwn (£128 miliwn y llynedd).

Er nad oes unrhyw amrywiannau i adrodd yn eu cylch, adroddwyd am risgiau o fewn Gwasanaeth yr Amgylchedd a Phriffyrdd y mis diwethaf, yn enwedig mewn perthynas â chludiant ysgol ac incwm meysydd parcio. Mae'r risgiau hyn yn parhau'n amlwg, ond mae camau gweithredu'n cael eu cymryd i geisio cadw'r pwysau o fewn cyllideb y gwasanaeth.

Bydd cronfeydd arian parod wrth gefn y **Cynllun Corfforaethol** ar ddechrau 2014/15 yn £14.4m gan dybio y gwneir pob un o'r trosglwyddiadau sy'n cael eu hargymell. Gan ganiatáu ar gyfer ariannu a gwariant sydd wedi eu rhagamcan yn ystod y flwyddyn, amcangyfrifir y bydd balans y Cynllun Corfforaethol ar ddiwedd y flwyddyn yn £15.6m. Mae'r Cynllun yn mynd rhagddo a bydd yn cael ei adolygu'n fanylach er mwyn rhoi ystyriaeth i'r sefyllfa derfynol ar ddiwedd y flwyddyn a'r rhagdybiaethau diweddaraf ynghylch costau prosiect a phroffil gwariant, derbyniadau cyfalaf, arian parod a benthycia darbodus.

Cyfrif Refeniw Tai Mae'r sefyllfa refeniw ddiweddaraf yn rhagdybio y bydd cynnydd mewn balansau ar ddiwedd y flwyddyn o £96k o'i gymharu â chynnydd yn y gyllideb o £163k. Amcangyfrifir bod elfennau o gostau rheoli tai yn uwch na'r swm a gyllidebwyd ar eu cyfer. Mae'r gyllideb refeniw yn rhagdybio y defnyddir £943k i ariannu gwariant cyfalaf. Rhagolwg gwariant y Cynllun Cyfalaf Tai yw £6.1m. Cyhoeddwyd yn ddiweddar y bydd ymgynghori ffurfiol ynglŷn â bod system Cymhorthdal Tai Cymru yn dod i ben ac mae'r cyngor yn datblygu ei ymatebion. Bydd yr aelodau etholedig wedi eu cynnwys yn yr ymgynghoriad.

Rheoli'r Trysorlys - Ar ddiwedd mis Mai, roedd cyfanswm benthyciadau'r cyngor yn £141.643m ar gyfradd gyfartalog o 5.63%. Roedd balansau buddsoddi yn £33.3m ar gyfradd gyfartalog o 0.60%.

Mae crynodeb o **Gynllun Cyfalaf** y Cyngor yn **Atodiad 3**. Mae'r cynllun cyfalaf cyffredinol a gymeradwywyd yn £27.4m ac mae'r gwariant hyd yma yn £1.5m. Hefyd yn Atodiad 3 mae'r gwariant arfaethedig o £15.7m ar y **Cynllun Corfforaethol**.

Yn **Atodiad 4** mae diweddariad ynglŷn â'r prif brosiectau sydd wedi eu cynnwys yn y Cynllun Cyfalaf.

7. **Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd ar y penderfyniad?**

Cyflwynwyd crynodeb o'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb i'r Cyngor i gefnogi'r arbedion yn y gyllideb eleni.

8. Pa ymgynghori a wnaed gyda'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

Cyn eu cymeradwyo gan y Cyngor Sir, cytunodd Penaethiaid Gwasanaeth ac Aelodau Arweiniol ar yr arbedion, a chawsant eu cyflwyno mewn gweithdai cyllideb i'r aelodau a chawsant eu dosbarthu i staff. Cafodd y cynigion i fantoli'r gyllideb eu trafod yn fanwl yn y gweithdai i aelodau a rhoddwyd y cyfle i'r aelodau godi materion cyn mynd â'r adroddiad terfynol ger bron y Cyngor. Mae'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol wedi derbyn diweddariadau rheolaidd gan fod ganddo rôl yn cadw trosolwg dros broses y gyllideb.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae'n bwysig bod gwasanaethau'n parhau i reoli cyllidebau'n ddoeth a bod unrhyw arian dros ben o fewn y flwyddyn yn cael ei ystyried yng nghyd-destun y sefyllfa ariannol tymor canolig, yn arbennig o ystyried graddfa'r gostyngiadau y mae'n ofynnol eu gwneud yn y gyllideb yn ystod y ddwy neu dair blynedd nesaf.

10. Pa risgiau sydd, ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Dyma'r cyfnod ariannol mwyaf heriol y mae'r cyngor wedi ei wynebu a byddai methu a chyflawni'r strategaeth y cytunwyd arni gogyfer â'r gyllideb yn rhoi mwy o bwysau ar wasanaethau yn y flwyddyn ariannol gyfredol ac yn y dyfodol. Bydd monitro a rheoli'r gyllideb yn effeithiol yn helpu i sicrhau bod y strategaeth ariannol yn cael ei chyflawni.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae'n ofynnol i awdurdodau lleol o dan Adran 151, Deddf Llywodraeth Leol 1972 wneud trefniadau ar gyfer gweinyddu eu materion ariannol yn briodol.